

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU CURRICULUM ȘI
EVALUARE**

Район/ Муниципий:

Местност:

Училище:

Фамилия, име на ученика:

БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА

ПРЕДВАРИТЕЛНО ТЕСТИРАНЕ
ЛИЦЕЙСКИ ЦИКЪЛ

Профил хуманитарен, изкуство

05 април 2024 година

Време за работа – 180 минут

Необходими материали: *син химикал*.

Препоръки за кандидатите:

- Внимателно прочети заданията, предложени в теста.
- Решаване на всички тестови задачи е задължително.

Успешна работа!

Брой точки: _____

Прочетете внимателно текста и отговорете на въпросите.

По обяд, тъкмо когато се очакваше слънцето да грее най-силно, горещината намалая, а сетне духна вятър. Изглежда, прекаленото затопляне през последните дни щеше да докара лошо време. Вятърът все още бе ленив, но вече се долавяха резливи струйки. После се появиха облаците, появиха се като че ли от нищо — от едно малко, едва забележимо облаче, което изведнъж започна да расте.

В края на последния час, когато Елена раздаваше на учениците си тетрадките с контролното по математика, стана ясно, че идва не само дъжд, а може би и буря. Облаците покриваха цялото небе, което се виждаше от прозорците на класната стая. Навън вятърът вече превиваше дърветата и до Елена достигаше разтревоженият шум на листата. От далечните мълнии стаята се пълнеше с виолетова светлина и ставаше още по-мрачно...

Докато Елена напусна сградата на училището, падаха вече първите капки. Тя беше само по рокля — сутринта нищо не предвещаваше такава буря — и дъждът щеше да я измокри, но въпреки това тя излезе. Колегите ѝ викнаха нещо след нея, но тя не ги чу. Капките бяха толкова едри, че удряха като град по раменете ѝ. Елена неволно се сви в очакване да плисне пороят, но ударите по раменете ѝ заредяха и преди още да е започнал истински, дъждът спря.

Беше невероятно всичко да се размине само с няколко капки. Улицата изведнъж се изпълни с шум. Светофарите сменяха цвета на кръглите си очи, колите спираха и потегляха, хората се трупаха пред белите, нашарени на ивици коридори или нетърпеливо прескачаха пътя на колите.

Елена се усмихна —тя съзнаваше, че без това забавяне на дъжда щеше в този миг да бъде вече като мокра кокошка, но представата за подобно премеждие само я развеселяваше. Нямаше никакво обяснение за неразумната си постъпка: нито можеше да знае предварително кога ще спре дъждът, нито пък изпитваше особено горещо желание да бъде изкъпана наред улицата... „Освен ако — помисли си тя, — освен ако вчерашното неидване на Андрей ме е развълнувало повече, отколкото предполагам.“ Като мислеше за Андрей, Елена повдигна глава и изненадана го видя. Той вървеше срещу нея и беше неизвестно откъде се е появил. Нищо вече не напомняше дъжда и бурята, изтънелите облаци се топяха някъде зад покривите, а над улицата грееше слънце. Елена спря на място, сякаш не можеше да повярва, че Андрей идва срещу нея, после радостна затича:

— Лошо момче! — глезено-строга извика тя. — Къде изчезна? Забрави ли, че на този свят има телефони?

— Виновен съм... забравих! Забравих, че има телефони!

— Добре че не заваля! — радостно въздъхна тя. — Ако беше заваляло, сигурно и днес нямаше да се видим!

— Аз спрях дъжда! — важно каза той. — Ако не бях аз, сега щеше да вали! И град щеше да падне!... Но го отмених!...

Тя го хвана под ръка и се притисна до него. Да върви всичко по дяволите! Много важно, че не е дошъл вчера. Нали сега е тук? Цял ден няма да го пусна, само трябва да позвъня на мама да не се тревожи, макар че тя пак ще се тревожи...

(По Павел Вежинов)

№	Тестови задачи	Точки	Точки
1.	<p>Отговорете с ДА или НЕ, като заградите съответното кръгче.</p> <p>А. Според текста Елена е учителка по математика. ДА/НЕ</p> <p>Б. Според текста Елена се страхува от приближаваща се буря. ДА/НЕ</p> <p>В. Според текста всички пешеходци пресичат улицата безопасно по пешеходни пътеки ДА/НЕ</p> <p>Г. Според текста тя се разсърди, защото Андрей не се е обадил, че няма да дойде. ДА/НЕ</p> <p>Д. Според текста Елена се старее да не тревожи майка си. ДА/НЕ</p>	L/0/1/2 /3/4/5	L/0/1/2 /3/4/5
2.	<p>Тълкувайте смисъла на подчертаните изрази от текста с по едно изречение или израз:</p> <p>А. в очакване да плисне пороят – _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Б. белите, нашарени на ивици коридори – _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>В. премеждие – _____</p> <p>_____</p>	L/0/1/2 /3 L/0/1/2 /3	L/0/1/2 /3 L/0/1/2 /3
3.	<p>Отговорете на въпроса, като заградите буквата на верния отговор. Към кой тип се отнася текстът?</p> <p>А. повествование и описание;</p> <p>Б. повествование и разсъждение;</p> <p>В. описание и повествование;</p> <p>Г. повествование</p>	L/0/1	L/0/1
4.	<p>Запишете антоними към следните думи от текста:</p> <p>Последния – _____</p> <p>Едри – _____</p> <p>Забравих – _____</p> <p>Спря – _____</p> <p>Радостно – _____</p> <p>Ще се тревожи – _____</p>	L/0/1/2 /3/4/5/6	L/0/1/2 /3/4/5/6

5.	<p>Открийте в текста и запишете примери на:</p> <p>2 сравнения - _____</p> <p>_____</p> <p>2 метафори - _____</p> <p>_____</p> <p>2 епитета - _____</p> <p>_____</p>	<p>L/0/1/2</p> <p>L/0/1/2</p> <p>L/0/1/2</p>	<p>L/0/1/2</p> <p>L/0/1/2</p> <p>L/0/1/2</p>
6.	<p>Озаглавете текста, като назовете темата и запишете заглавието.</p> <p>_____</p>	<p>L/0/1/2</p>	<p>L/0/1/2</p>
7.	<p>Съставете и запишете 3 /три/ изречения, като употребите думата „СВЕТЪЛ” в различни значения /можете да промените формата на думата – род и число.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>L/0/1/2</p> <p>/3</p> <p>L/0/1</p> <p>L/0/1/2</p> <p>/3</p>	<p>L/0/1/2</p> <p>/3</p> <p>L/0/1</p> <p>L/0/1/2</p> <p>/3</p>
8.	<p>Коментирайте аргументирано с 2-3 изречения твърдението, че предложеният текст е откъс от фантастичния разказ.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>L/0/1</p> <p>L/0/1</p> <p>L/0/1</p> <p>L/0/1</p>	<p>L/0/1</p> <p>L/0/1</p> <p>L/0/1</p> <p>L/0/1</p>

	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>		
9.	<p>Характеризирайте с 3-5 изречения образа на Елена от този фрагмент, като назовете и аргументирате 3 нейни черти, акцентирани в текста.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L/0/2/3 /4 L/0/1 L/0/1 L/0/1 L/0/1	L/0/2/3 /4 L/0/1 L/0/1 L/0/1 L/0/1
10.	<p>Запишете следните съществителни: <i>момче, телефон, ученик, място</i></p> <p>А. в множествено число _____</p> <hr/> <p>Б. в съчетание с числителното 2 (като го запишеш с букви)</p> <hr/>	L/0/1/2 /3/4 L/0/1/2 /3/4	L/0/1/2 /3/4 L/0/1/2 /3/4

11.	Запишете по един пример на глаголните времена, употребени в текста: Минало неопределено - _____ Минало предварително - _____ Минало свършено - _____ Минало несвършено - _____ Бъдеще - _____ Бъдеще в миналото - _____	L/0/1/2 /3/4/5/6	L/0/1/2 /3/4/5/6
12.	Препишете текста, като поправите правописните и граматичните грешки в него. В творбите си Павел Вежинов деликатно разказва за опасността от емоционалното обедняване на хората в удобната съвременната цивилизация. Вежинов пише проза в която случката „не сочи с пръст истината“, а предоставя на читателя възможност да я открие сам. _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	L/0/1/2 /3/4/5	L/0/1/2 /3/4/5
13.	Трансформирайте откъса в преизказно наклонение и го запишете: Улицата изведнъж се изпълни с шум. Светофарите сменяха цвета на кръглите си очи, колите спираха и потегляха, хората нетърпеливо прескачаха пътя на колите. _____ _____ _____ _____ _____ _____	L/0/1/2 /3/4/5	L/0/1/2 /3/4/5

14.	Запишете съдържанието на фрагмента без да използвате пряка реч:		L/0/1	L/0/1
	— Ако беше заваляло, сигурно и днес нямаше да се видим! — каза му тя с тъжна усмивка.		L/0/1	L/0/1
	_____		L/0/1	L/0/1
	_____		L/0/1	L/0/1
	_____		L/0/1	L/0/1
15.	Прочетете изречението и запишете верните твърдения от дадените в скобите:		L/0/1	L/0/1
	По обяд, тъкмо когато се очакваше слънцето да грее най-силно, горещината намалая, а сетне духна вятър. Това изречение е _____ (сложно съчинено, сложно съставно, сложно смесено) и се състои от _____ (две, три, четири, пет, шест) прости изречения.		L/0/1	L/0/1
16.	Назовете и запишете 3 творби от Българската литература, които по жанр са романи, като посочите и авторите на тези произведения.		L/0/1/2 /3	L/0/1/2 /3
	№	Заглавие	Автор	L/0/1/2 /3
	1			L/0/1/2 /3
	2			L/0/1/2 /3
	3			L/0/1/2 /3
17.	Свържете със стрелки съответствията: автор - герой		L/0/1/2 /3/4/5/6	L/0/1/2 /3/4/5/6
	Димитър Талев	Гергана		
	Иван Вазов	Шибил		
	Алеко Константинов	Бойчо Огнянов		
	Елин-Пелин	Хаджи Димитър		
	Йордан Йовков	Андрешко		
	Христо Ботев	Стоян Глаушев		
	Петко Славейков			

18.	Отговорете на въпроса, като заградите буквата на верния отговор. Кое от изброените произведения е от Христо Ботев? А) «Не пей ми се»; Б) «Под игото»; В) «На прощаване»; Г) «Стани, стани, юнак балкански».	L/0/1	L/0/1
19.	Запишете по един автор към следните периоди от историята на българската литература: Съвременна литература _____ Старобългарска литература _____	L/0/1/2	L/0/1/2
20.	Съставете текст разсъждение (10 - 15 изречения), в който да изразите аргументирано (3 аргумента) мнението си по въпроса: „Винаги ли е виновен човек, ако забравя, „че на този свят има телефони“? _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	L/0/1/2 L/0/1/2 /3 L/0/1 L/0/1 L/0/1 L/0/1 L/0/1	L/0/1/2 L/0/1/2 /3 L/0/1 L/0/1 L/0/1 L/0/1